

ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆ

ಸುನೀಲ ಮಾಳಿ.¹

ಪ್ರಸ್ತುತದ ದಿನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸವೆಸಿದ ದಾರಿ ಎಷ್ಟು ದುರ್ಗಮ ಎಂಬುದು ಮರೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಶಿಕ್ಷಣ ಎರವಾಗಿತ್ತು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಡುಗೆ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಮನೆ ಗಂಡ ಅತ್ತೆ ಮಾವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಯಾವುದಾದರೂ ಪುಸ್ತಕ ಓದಬೇಕೆ? ಪುಸ್ತಕ ಓದಿ ಸಂಸಾರ ಮಾಡುವುದುಂಟೆ? ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳು ಕಲಿತ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹಿರಿಯರ ಮಾತನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಎನ್ನುವಂತಹ ಭಯದ ಕಾರಣವಾಗಿ ಮಹಿಳೆ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತಳಾಗಿದ್ದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಳು ಬರೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಹಾಡಿದಳು ಈ ಹಾಡು ಆದೇನಿದ್ದರೂ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಚನ ರಚಿಸಿದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಇಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಲೇಖಕಿಯರು ಮಿಂಚಿಮರೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಂಚಿಹೊನ್ನಮ್ಮ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ, ಶೃಂಗಾರಮ್ಮ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಯಸಿದರು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಾಗಿಯೂ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ಆ ಕಾಲದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 10-12ನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಣದೆತ್ತಿನಂತೆ ದುಡಿಯುವುದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತು ಅವುಗಳ ಪಾಲನೆ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸವೆಸುವುದು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ಜೀವನ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂತಹುದರಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಲೆಗಳು ಅಂದಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಆಶಾಕಿರಣದಂತೆ ಉದಯವಾದವು. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಜಡಮನಸ್ಸುಗಳೇ ಜನರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದೇಟು

¹.ಸಂತೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಸತಿಪದ್ಧತಿ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪಿಡುಗು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ವಿಧವೆಯರ ಬಾಳಂತೂ ಬರೀ ಗೋಳು ಕೇಶಮುಂಡನೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಂಪುಸೀರೆಯುಟ್ಟು ಯಾವ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಭಾಗವಹಿಸದೆ ಯಾರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಬೀಳದೆ ಹೂಬತ್ತಿ ಹೊಸೆಯುತ್ತ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಕಾದ ದಿನಗಳು. ಬಾಲ ವಿಧವೆಯರ ಬಾಳಿನ ಗೋಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲ ಉದಾರ ಹೃದಯದ ತಂದೆಯಂದಿರು ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಇಂತಹ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ಹೂಗಳು ಅಂದಿನ ಕೆಲ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸ ಬಯಸುವುದು ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬರಹಗಾರ್ತಿ ನಂಜನಗೂಡು ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಅವರನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಎರವಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಲಿರಿಸಿ ಅನೇಕ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಜೀವನದ ಕಿರುಪರಿಚಯದೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂವೇದನೆಗಳ ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನ. ಇಂತಹ ತ್ಯಾಗಿಗಳು ನಮಗೆ ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣೀಯರು. ಅವರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಮುಂದೆ ನಾವು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಚ್ಚಳಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಅವರ ಪರಿಚಯ : ಲೇಖಕಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಈಗ್ಗೆ 120 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕ್ರಿ.ಶ 1887ರ ಮಾರ್ಚ್ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರಂದು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಐದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯವರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಅವರ ಐದನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ತೀರಿಹೋದಳು. ತಂದೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮರುಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮಲತಾಯಿಗೆ ಆರು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡಕುಟುಂಬ ತಂದೆ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರೂ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿಯೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಈ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನ ಕಾರಣವಾಗಿ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದರು. 8ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ 12ನೇ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯಿತು. ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳು ನಂಜನಗೂಡಿನ ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸದೊಂದಿಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಅವರ ತಂದೆ ಮಗಳ ಹದಿಮೂರನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಸಂಭ್ರಮ ಸಂತೋಷ ಉತ್ಸಾಹ ಉಲ್ಲಾಸಗಳಿಂದ ಹಸೆಮಣೆಯೇರಿದ 13 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿ ಮುಂದೆ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವಿಧವೆಯಾದದ್ದು ವಿಧಿಯ ವಿಪರ್ಯಾಸ.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಕೇಶಮುಂಡನ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿ ಮನೋಭಾವದ ಉದಾರ ಹೃದಯದ ಅವರ ತಂದೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಮಗಳು ಸಕೇಶಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಸಕೇಶಿಯಾಗಿ ಉಳಿದ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಇಡೀ ತಮ್ಮ ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಒಂದೇ ಒಂದು ದಿನವೂ ತಲೆಗೆ ಬಾಚಣಿಕೆ ಹಚ್ಚಲಿಲ್ಲ, ಎಣ್ಣೆನೀರು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ, ಕೂದಲಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದವರು.

ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇಂತಹದರಲ್ಲಿ ಮಗಳ ಕಾಲಯಾಪನೆಗೆಂದು ತಂದೆ ಕೆಲವು ಧಾರ್ಮಿಕ, ನೀತಿ ಬೋಧಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು, ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತೆ ಅಧ್ಯಯನ ಆರಂಭ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಬಂತು. ದಿನನಿತ್ಯ ಇಂತಹ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯ ತೊಡಗಿದರು. ನಾಲ್ಕುಗೋಡೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪುನಃ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅವರ ಸಮೀಪದ ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಿ ಅಪ್ರಮೇಯ ಅಯ್ಯಂಗಾರ ಎಂಬುವರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಾಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿಕೆ. ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೀರಿ 'ಸ್ವತಃ ತಮಿಳು ಕಲಿಯಿರಿ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಮಿಳನ್ನು ಕಲಿತರು. ಅನೇಕ ತಮಿಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವಷ್ಟು ಆ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸಿದರು.

ಲೇಖಕಿಯ ಸಮಾನ ವಯಸ್ಕರೆಲ್ಲ ಗಂಡ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳು ಹಬ್ಬಹರಿದಿನವೆಂದು ಸುಖಸಂತೋಷದಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಿರುವಾಗ, ಲೇಖಕಿ ಮಾತ್ರ ಪೂಜೆ ಪಠಣ ಧ್ಯಾನ ಮೌನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾಲಯಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾಹಸ ನಿರ್ಮಾಣ : ಹೀಗೆ ದಿನನಿತ್ಯ ಮನೆಗೆಲಸ ಬಿಡುವಾದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅಧ್ಯಯನ ನಿರತಳಾದ ಲೇಖಕಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಒಂದು ಕವಿತೆ 'ಸರಸ್ವತಿ ಭಾರತಿ ಪೊರೆಯೆನ್ನನು' ಎಂದು ಆರಂಭವಾಗುವ ಮೂರು ನುಡಿಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದವು. ಅಂದಿನಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯಸೃಷ್ಟಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ತುತಿರೂಪದ ಮುಂದೆ ಈ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳ ಎರಡು ಸಂಕಲನಗಳು ಭಕ್ತಿಗೀತಾವಲಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರ ಗೀತಾವಲಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡವು.

ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ : ಲೇಖಕಿ 'ಸುಶೀಲೆ' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಾದಂಬರಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಾಲಿರಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟು 14 ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು 2 ಪತ್ತೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಒಂದು ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಹೊರತಂದರು. ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನದ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. 'ಸತಿಹಿತೈಷಿಣಿ' ಎಂಬ

ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ಇತರರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಸಾಹಸಿ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ. ಹೀಗೆ ತಾವು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ನಡೆಸುವ ಮುದ್ರಣಯಂತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಮುದ್ರಣಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೂ ಕೈಹಾಕಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ನಂದಿನಿ' ಎಂಬ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರತಂದರು. ಕೆಲಕಾಲಾನಂತರ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಅನಂತರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ 'ಸನ್ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿ ಕೆಲವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ನಿಂತುಹೋಯಿತು.

ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ 'ರಮಾನಂದ' ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಆಡಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶಕಿಯಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದಾಗ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಹಲವು ಮುಖಗಳ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಜೀವನ ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲೇ ಮರೆಗೆ ಸರಿಯಿತು. ಕಾರಣ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಬಂದ ಕೆಲವು ಕಟುವಿಮರ್ಶೆಗಳು ಈ ವಿಮರ್ಶೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬದಲಾಗಿ ಮುರುಟಿಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಯಿತೆಂದರೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಸಾಹಿತ್ಯ : ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೇ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂತಹವು. ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಲವು ನಿಲುವುಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಯಾವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯ ಹಿಂದೆ ಆಯಾಕಾಲದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಒತ್ತಡಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆಯಾ ಲೇಖಕರು ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಪರಿಸರ ಅವರ ಮೇಲೆ ಗಾಢವಾದ ಪರಿಣಾಮಬೀರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವ ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಅವರ ತಂದೆ ಮಗಳ ಕಾಲಯಾಪನೆಗಾಗಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಧಾರ್ಮಿಕ ನೀತಿಬೋಧಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇವೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ. ಪುರೋಗಾಮಿ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡದೆ, ತಾನು ಹಾಕಿದ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಧರ್ಮವು ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೆಲ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅದರಂತೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಕುಲ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ಹರಳುಗಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅವಳ

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ತಿರುಮಲಾಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಆದದ್ದು ಹೀಗೆಯೇ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪರವಾದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಕರುಣೆ ಪ್ರೀತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಹಿಳೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವಾಗ ಕಷ್ಟಬಿಳುಪಿನ ಪಾತ್ರಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಸುಶೀಲೆ’ ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಸ್ತ್ರೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಾಗ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವಳಿಂದಾಗುವ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದರೆ ಅವಳಿಂದ ಇಂತಹ ಅನಾಹುತ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಿತ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಿಯವಾಗುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲರ ಬೇಕುಬೇಡಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ, ಎಲ್ಲರ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಬಯಸುವ, ಸಹನೆ ತಾಳ್ಮೆಯ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಎದುರಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದೊಂದಿಗೆ ನಯನಾಜೂಕಿನಿಂದ ಬಿಡಿಸುತ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುವಂತಹ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ತಿರುಮಲಾಂಬ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಿತ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಆ ಕಾಲದ ಲೇಖಕಿಯರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಚಿತ್ರಣ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಶಾಂತಾಬಾಯಿ ನೀಲಗಾರರ ‘ಸದ್ಗುಣಿ ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ’ ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಮೂಲಕ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕುಟುಂಬದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಅವಕಾಶದ ಬಾಗಿಲು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ತೆರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಭರವಸೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆಯೇ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಆಲೋಚನೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದ ವರದಕ್ಷಿಣೆ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಮತ್ತು ವಿಧವೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಕುರಿತಾಗಿಯೂ ಅವರ ಕಳಕಳಿ ಕಾಳಜಿಗ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ.

‘ಮಾತೃನಂದಿನಿ’ ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಮಾತುಗಳು ಆ ಕಾದಂಬರಿಯ ನಾಯಕಿ ನಂದಿನಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ.

“ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹವೆಂಬ ಕಟ್ಟಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಡಹುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ನಿಂತು ವಯೋ ವಿದ್ಯೆ ಗುಣ ಶೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಿಸಲಾಗದ ಸಂಬಂಧವೆಂಬ ಆಳವಾದ ಬಾವಿಗೆ ತಳ್ಳಿ ಅವರನ್ನು ನೀವಾಗಿ ಕೆಡಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಮನೋಬುಧ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ದೃಢವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವರನ್ನು ಗಂಭೀರ ಸಂಸಾರ ಚಕ್ರವೇಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರು ಆ ಶಕ್ತಿ ಅಧೈರ್ಯಗಳಿಂದಿರುಂತಾಗುವ ಬಗೆಬಗೆಯ ರೋಗ ಶೋಕ ಸಂತಾಪಗಳಿಂದ ಕಂದಿ ಕುಂದುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಮ್ಮನಿರುವಿರಿ”

ಇದು ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹದಿಂದಂಟಾಗುವ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮವನ್ನು ಚಿತ್ರವತ್ತಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಕೂಡ ಈ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿನೀಡುತ್ತವೆ. ತಿರುಮಲಾಂಬ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಈ ವಿಷಯಗಳು ಮನಂಬುಗುವಂತೆ ನಿರೂಪಿಸಿರುವುದು ಅವರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ದೇಹ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿ ಬೆಳೆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬುದ್ಧಿ ಬೆಳೆಯದ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಸಂಸಾರಭಾರ ಬಿದ್ದಾಗ, ಅವರು ದೈಹಿಕವಾಗಿಯೂ ದುರ್ಬಲರಾಗುವರು, ಅವರ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಕೂಡ ಈ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸ್ಪಂದಿಸದೆ ಶೋಕಕ್ಕೀಡಾಗುವುದು ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಶೋಕ ಹಾಗೂ ರೋಗಗಳ ಗೂಡಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡುತ್ತ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹವನ್ನು ನಯವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲೇ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರ್ಕಾರ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನಗೊಳಿಸುವ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶೀ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕೂಡ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ವಿಧಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಅಂಶ ಲೇಖಕಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದು, ಲೇಖಕಿ ತನ್ನ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹದಿಂದಂಟಾಗುವ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮ ವಿವರಿಸಿ ಇದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಸುಸಂಗತವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ವಿರೋಧಿ ಮಾತುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

“ಜೀವನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಹೆರವರ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಜೀವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹೇಡಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೇಗೂ ಕೊಡಲೊಲ್ಲವು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯೆಂಬ ವಿಷಮ ಸನ್ನಿಪಾತ ರೋಗವು ನಾಶವಾಗುವವರೆಗೂ ನಮ್ಮವರೆಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬಾಲಿಕಾ ಸಮೂಹ ಹಠತೊಟ್ಟು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಮೇಲೇರಿ ಕುಳಿತರೆ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬೇಡುವ ಗಂಡುಗಳ ಹೆಮ್ಮೆ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಬಾಲಿಕೆಯರನ್ನು ಬೇಡುವಂತಾದೀತು”

ಈ ಮಾತುಗಳು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಖರವಾದವು. ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳ ಆಶಯಗಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ ಎಂದರೂ ಸರಿಯೇ. ಎಲ್ಲ ಬಾಲಿಕೆಯರು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಠತೊಟ್ಟು ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಉಳಿಯುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪಿಡುಗು ತಾನಾಗಿಯೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳು ಸ್ತ್ರೀಕುಲಕ್ಕೆ ವಧುವಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರದ ಹಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸಮಾಜ ಹೇಗಿತ್ತೋ ಇಂದೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದು ಶಿಕ್ಷಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೂಡ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೌನವಹಿಸುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಪಿಡುಗು ದೂರವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಲೇಖಕಿ ಈಗ್ಗೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಕುಲಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ದಿಟ್ಟ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕರೆ ನೀಡಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾತೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಮದುವೆಯಾಗಿ ತನ್ನವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ತೊರೆದು ತನ್ನನ್ನೇ ನಂಬಿ ಬಂದ ಸತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಅಬಲಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ದಾಸಿಯಲ್ಲ, ತಮ್ಮನ್ನೇ ನಂಬಿ ಬಂದಿರುವ ನಾರಿಯರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಅಂತರಂಗವನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ಅವಳ ಬುದ್ಧಿಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲಗಳು ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುವಂತೆ ನಯನೀತಿ ವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದು ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣ” ಯಾವತ್ತಿನಿಂದಲೂ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಗಂಡನ ದಾಸಿಯೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅವಳು ದಾಸಿಯಲ್ಲ. ಅವಳಲ್ಲೂ ಬುದ್ಧಿ, ಜ್ಞಾನ ಪ್ರತಿಭೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಕಸಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಪತಿಯಿಂದಾಗಬೇಕು ಎಂದಿರುವಲ್ಲಿ ‘ಕಸ್ತೂರಬಾ ಹಾಗೂ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ’ ದಂಪತಿಗಳು ಮಾದರಿ ಅವರ ಮನದಲ್ಲಿದ್ದಿರಬಹುದು.

ಇನ್ನು ವಿಧವೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬ ದಯಾದ್ರವ್ಯ ಹೃದಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲೇಖಕಿ ಸ್ವತಃ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈಡಾಗಿ ಅದರ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದು ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಅವರ ನೋವಿನ ಮಿಡಿತಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅವು ಮನಮಿಡಿಯುವಂತಿವೆ. ಅಂದಿನ ಸಮಾಜವು ವಿಧವೆಯರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಪರಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಪರಿಭಾವಿಸಬಹುದು. ವಿಧವೆಯರು ಎಂತಹ ಹೀನಾಯವಾದ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ.

“ಸ್ವಸ್ವರೂಪವಾದ ಕೋಮಲ ಮುಖವನ್ನು ವಿಕಾರಗೊಳಿಸುವುದು. ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಮನೀಯಾಂಗವನ್ನು ಮಲಿನವಸ್ತ್ರಾಚ್ಛಾದನೆಯಿಂದ ಮರೆ ಮಾಡುವುದು. ಮಧುರವೂ ಮನೋಲ್ಲಾಸಕರವೂ ಆದ ಆಹಾರ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು, ಜನ್ಮಜಾತವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕವಾಗಿ ತೆಗೆಸಿ ಹಾಕುವುದು. ಕಾರ್ಯಗೌರವದಿಂದ ಹೊರಟ ವೇಳೆ ಎದುರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಭೀ ಭೂ ಎಂದು ಉಗಿದು ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವಿಚ್ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸುವುದು ಮದುವೆ ಮುಂಜಿ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನ ಸಂಭ್ರಮದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಲಿದಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಅಡುಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಿತ್ತಲ ಕತ್ತಲಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಿ ಹಾಕುವುದು.

ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳು ಲೇಖಕಿಯನ್ನೂ ತುಂಬ ಕಾಡಿವೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಗಂಡ ಸತ್ತರೆಹೆಂಡತಿಯದೇನು ತಪ್ಪು? ಅವಳನ್ನೇಕೆ ಸಮಾಜ ಹೀಗೆ ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ? ಇದೇಕೆ ಹೀಗೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ‘ಸಭಾ’ ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾತ್ರ ಈ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿರುವುದು ಹೀಗಿದೆ.

“ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇನು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವರೆ? ಗಂಡ ಸತ್ತ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರೇನು ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ ಬಿಟ್ಟಂತೆಯೇ? ಅಂತಹವರಲ್ಲಿರುವ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಹೋಗುವವೆ? ಅವರಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮನಾದರೂ ಇಲ್ಲವೆ?”

ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವರ ಪರವಾದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪರವಾದ ವೈಚಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ವಿಧವೆಯಾದ ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಸೀನ ತೋರುವ ತಂದೆತಾಯಿಗಳನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಲೇಖಕಿ.

“ಹೊತ್ತು ಹೆತ್ತು ಸಾಕಿ ಸಲಹಿ ಪಾಡುಪಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ದೊಡ್ಡವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳೇ ಆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿಬೀಳುವುದೆಂದರೆ ಮತ್ತಾರು ಆಧರಿಸತಕ್ಕವರು ಗರ್ಭಕ್ಷೇಶವನ್ನು ಸಹಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ತಾಯಂದಿರೇ ಆ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯರನ್ನು ಸಮಾಜ ಶಾಸನವೆಂಬ ಅಪಮೃತ್ಯುವಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಘೋರಯಾತನೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವಷ್ಟು ನಿರ್ದಯರಾದರೆ ಮತ್ತಿನ ಅಕ್ಕತಂಗಿ ಅಣ್ಣತಮ್ಮ ಅತ್ತಿಗೆ ನಾದುನಿ ಭಾವ ಮೈದುನ ಮೊದಲಾದವರ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಹೇಗಾಗಬಹುದು?”

ಎಂದಿರುವ ಪಶ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ ತಾಯ್ತಂದೆಯರ ಹೃದಯವಂತಿಕೆ ಸಮಾಜದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ಹೊತ್ತು ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯೇ ಮಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಉಳಿದವರ ಮಾತೇನು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಉಳಿದೆಲ್ಲರೂ ವಿಧವೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾಣಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಅಬಲಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಎಂಬ ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕೆಲವು ಹಿತವಚನಗಳು.

“ನಿಮ್ಮ ಬಂಧುವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪತಿವಿಹೀನೆಯರು ದುಃಖ ಶೋಕಾತುರರಿಂದ ಜೀವನ್ಮತೆಯರಂತೆ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಅಭಾಗಿನಿಯರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಗೃಹಿಣಿಯರಾಗಿರುವ ಆರೈನಾರಿಯಣೀ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಬೇಡುವೆ ನಿಮ್ಮ ಬಲಭುಜದಂತೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುವ ಯೋಗನಿಯರನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಸಂಭಾವಿಸಿರಿ” ಎಂದು ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಮೂಲಕ ವಿಧವೆಯರ ಜೀವನ ಸಹ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ವಿಧವೆಯರ ಬಗೆಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಲೇಖಕಿ ವಿಧವಾ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪುರಸ್ಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಧವೆಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ತಪಸ್ಸಿನಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು. ಅನ್ಯರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂದು ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಭಾ ಕಾದಂಬರಿಯ ‘ನಭಾ’ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಗತಿಪರ ಮನೋಭಾವದವಳಾಗಿದ್ದರೂ ಪುನರ್ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಪಾಪವೆಂದು ಲೇಖಕಿ ಭಾವಿಸಿದಂತಿದೆ. ಕಾರಣ ಅವರು ಬೆಳೆದು ಪರಿಸರ. ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ನಿಯಮಗಳ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಲೇಖಕಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿವೆ. ನಭಾ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿ ‘ನಭಾ’ ಅವಳ ಅತ್ತೆ ಮಾವನನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ಅವರು ಆಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ

ತಮ್ಮ ಮಗನನ್ನೇ ಅವಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ನೀನು ನಮ್ಮ ಸೊಸೆಯಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಮಗ ಎಂದು ವೈಭವೀಕರಿಸಿ ಅವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನಿರ್ಲಿಂಗಗೊಳಿಸುವ ಪಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ತಿರುಮಲಾಂಬ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಸಮಾಜದ್ದು. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಮಲಾಂಬ ಅವರು ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಎನಿಸುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಮಣಿಮಾಲೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಲ್ಲತೆ ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಗಳೆ ಸರಣಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ನಾಯಕಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತೆ ಆಕೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಭರಿತೆ. ತನಗೆ ಬರುವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಎದುರಿಸಿ ನಿಜವನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಇಂತಹ ಎರಡು ಪತ್ತೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ನಾಯಕಿಯಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟತನ ಧೀಮಂತಿಕೆ ಪತಿನಿಷ್ಠೆ, ದುಷ್ಟಶಿಕ್ಷೆಯಗುಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಧಾನವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ನಾಟಕ ಪ್ರಬಂಧ ಸಣ್ಣಕತೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ನಂಜನಗೂಡು ತಿರುಮಲಾಂಬ - ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ, ಅರ್ಜುನಪುರಿ ಅಪ್ಪಾಜಿಗೌಡ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು.
2. ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಡಾ.ಎಚ್.ಎಸ್.ಶ್ರೀಮತಿ(ಸಂ), ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಕಮಲಾಪುರ
3. ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನದ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಗಳು, ಡಾ.ಪ್ರೀತಿ ಶುಭಚಂದ್ರ ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಕಮಲಾಪುರ